

Joseba Iturriz

MEDEAK TALDEKO KIDEA

Indarkeria

T

amalez, askotan hitz egiten dugu indarkeriari buruz. Gehien harritzen nauena, gaia lantzeko era da. Gure gizartean indarkeria edonon dago. *Teleberriak* ikustea besterik ez dago hori baieztatzeko. Askotan ere, indarkeria ikuskizunen parte da, telebistan, filmetan, edo kontatzen ditugun txisteetan agertzen da lasai asko. Izugarrizko garrantzia ematen diogu, eta aldi berean, arintasun osoz tratatzen dugu.

Zertara dator hausnarketa hau? Ba, egia esan, Eusko Jaurlaritzak indarkeria matxistari aurre egiteko atera berri duen lege aurreproiektuak sortu dizkit aburu hauek. Mugimendu feministarentzat oso garrantzitsua da ulertzea zeintzuk diren indarkeria matxista horren jatorriak eta helburuak. Urteak eta mendeak daramatzagu gaia jorrazten eta ikertzen. Oraindik asko daukagu ikasteko, baina, argi duguna da: indarkeria horren jatorrian matxismoa dagoela, hau da, boterea. Indarkeria horren helburua gizartea modu jakin batean mantentzea da. Gizon/emakume izate dialektikoan oinarritzen da, gizonengandik eratorzen da eta emakumea du jomuga. Norbaitek galdetu dio bere buruari, ea zenbat emakume bortxatzaile dauden? Edo zenbat emakumek erahil dituzten senarrak? Horrek ez du esan nahi emakumezkoek esentzialki hobegoak direnik. Esan nahi duen gauza

DANI BLANCO

bakarra zera da: gizonaezkoak indarkeria tresna bezala erabiltzeko heziak daude eta emakumezkoak indarkeria horren objektua izateko prestatu gaituzte. Segur aski, norbaiti esaten ari naizen hau guztia astakeria hutsa iruditzen zaiola. Horrela pentsatzen duenak, mesedez, bi minutu hartu eta pentsatu dezala. Ekarri burura Eguberritan umei zuzentzen zaizkien iragarkiak, gogoratu jostailuen katalogoak, oraindik urdina eta arrosa erabiltzen dituzte neska eta mutilen jostailuak banatzeko eta klasifikatzeko. Zenbat pistola, kamioi, tanke eta panpin gerlariak erosten dizkiegu oraindik umeak diren gizonaezkoei. Neskekin guztiz kontrakoa gertatzen da. Indarkeria kudeatzen ez jakiteko heziak gaude. Filmek oso ondo erakusten digute emakumezkoen makina bat alditan estropezu egiten dugula, atzetik maniako batek jarraitzen digunean.

Gure gobernuak eta bere lege aurreproiektuak lotura hauek ukatzen ditu, berdintasun politikak baztertzen ditu eta gizartearen egoera desorekatua zalantzan jartzen ez dituzten biktimak bakarrik ikusarazten ditu. Agerraldietan indarkeria gaitzetsiko dute, bitartean hipokresia osoz, gizartea kudeatzeko eta antolatzeko indarkeria erabiliko dute. Benetan, indarkeria modu guztiekin bukatu nahi dute? ■

TXANDAN

Amatiño

Ezker Abertzaleak Txillardegiren omenez du. Ondo dago gero Txillardegiren euskararen aldeko adorea eta maisutza omentzea. Gainerakoak ez zaizkit, ordea, horren ulergarri iruditzen.

Txillardegik 1967an utzi zuen ETA, Franco hil baino zortzi urte lehenago eta ETAk armak uztea erabaki baino 44 urte lehenago. Txillardegik ESB (Euskal Sozialisten Biltzarrea) sortu zuen 1976an, politika egiteko eta Euskadi erakundetzeko. Erregimen zaharrak indarrean zirauela gainera, erreforma politikoa erreferendumez onartu aurretik.

Txillardegiren omenez

Ondo dago Txillardegiren omentzea. Baina ETAk ez al du aitortu behar 44 urte kostatu zaiola Txillardegiren erabaki berbera hartzea? Batasunaren oinordekoek ez al dute onartuko 30 urte baino gehiago behar izan dutela ESB birsortzen amaitzeko?

Omenaldi loretsu gutxiago eta zor-aitorpen gehiago. ETAk zein omenaldigileek Txillardegiri –eta, bide batez, Euskal Herriari– zor dioten aitortza: “Barkatu, Jose Luis, hik asmatu huen eta ez ginuan konturatu. Aitzindari hintzen eta belaualdi bi kostatu zaizkiguk hartaz jabetzea”. ■

